

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

BORSYRA

REACH-reg.nr: 01-2119486683-25

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Framställning av keramik, kosmetik, rengöringsmedel, borsilikatglas, glasfiberväv mm.

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 112 och begär Giftinformationscentralen för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Repr. 1B; H360FD

KAN SKADA FERTILITETEN.KAN SKADA DET OFÖDDA BARNET.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelse.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H360DF Kan skada fertiliteten. Kan skada det ofödda barnet.

Skyddsangivelser:

P201 Begär specialinstruktioner före användning.
P202 Använd inte produkten innan du har läst och förstått säkerhetsanvisningarna.
P280 Använd skyddshandskar/ skyddskläder/ ögonskydd/ ansiktsskydd.
P308+P313 Vid exponering eller misstanke om exponering: Sök läkarhjälp.
P405 Förvaras inlåst.

2.2.2 I enlighet med REACH tillägg XVII

Endast avsett för professionella användare

2.3 Andra faror

Inga

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Borsyra
Koncentration: 99.9 vikt-%
CAS-nr: 10043-35-3
EG-nr: 233-139-2
Indexnr: 005-007-00-2

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Vid inandning:

Flytta den drabbade till frisk luft och låt vila om symptom som t ex irritation i näsa och svalg observeras.

Vid hudkontakt:

Tvätta med tvål och vatten.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska minst 5 minuter. Vid kvarstående besvär (intensiv sveda, smärta, ljuskänslighet, synpåverkan) fortsätt att spola och kontakta/ uppsök sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Ge den skadade två glas vatten eller mjölk att dricka. Uppsök läkare om mer än en tesked har förtärs.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Vid överexponering genom förtäring eller absorption genom stora ytor skadad hud kan illamående, kräkning och diarré uppkomma samt vid hudabsorption även hudrodnad och fjällning.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

För en vuxen person som förtärt < 6 gram Borsyra är endast observation nödvändig. Upprätthåll njurfunktionen och driv ut vätska om > 6 g har förtärs. Ventrikelsköljning rekommenderas endast för patienter med symptom. Hemodialys skall endast utföras när patienten fått i sig avsevärda mängder eller har njursvikt. Analyser av bor i urin eller blod är bara användbara för dokumentation av exponering och skall inte användas för att utvärdera graden av förgiftning eller som riktlinje för behandling (se avsnitt 11).

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Välj släckmedel beroende på vad som brinner i omgivningen.

Olämpliga släckmedel:

Hård vattenstråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Borsyra är inte antändligt, brännbart eller explosivt. Produkten är ett flamskyddsmedel i sig själv.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Undvik dammbildande hantering.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljökada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Dammsug, skyffla eller sopa upp och placera i lämplig behållare. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

Undvik dammbildande hantering. Sörj för lämplig ventilation.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats (ej över rumstemperatur).

Råd för skydd mot brand och explosion:

Ej tillämpligt.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Förvaras åtskilt från starka reduktionsmedel. Förvaras åtskilt från mat, dryck och djurfoder.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Borax, totaldamm 2 mg/m³ (NGV), 5 mg/m³ (KGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2015:7)

DNEL:

Arbetstagare:

Långtidsexponering, systemiska effekter, inhalation: 8.3 mg/m³

Konsumenter:

Långtidsexponering, systemiska effekter, dermalt (externt): 196 mg/ kg/ dag
Långtidsexponering, systemiska effekter, dermalt (systemisk): 0.98 mg/ kg/ dag
Långtidsexponering, systemiska effekter, oralt: 0.98 mg/ kg/ dag

PNEC:

Sötvatten/ saltvatten: 1.35 mg B/l
Sediment (sötvatten/saltvatten): 1.8 mg B/ kg
Reningsverk: 1.75 mg B/l

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Andningskydd med filter P3 eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör skyddshandskar användas

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk bör ögonskydd användas.

Hud- och kroppskydd: Skyddskläder efter behov.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Kristallint fast
<i>Färg:</i>	Vitt
<i>Lukt:</i>	Luktlöst
<i>Lukttröskel:</i>	N/A
<i>pH-värde:</i>	6.1/ 5.1/ 3.7 (0.1/ 1.0/ 4.7 % lösning, 20 °C)
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	171 °C (upphettad i slutet utrymme)
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	1 860 °C
<i>Flampunkt:</i>	Ej antändlig
<i>Avdunstningshastighet:</i>	N/A
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	N/A
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	N/A
<i>Ångtryck:</i>	Obetydligt vid 20 °C
<i>Ångdensitet:</i>	N/A
<i>Relativ densitet:</i>	1.51 g/cm ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	4.7 % (20 °C), 27.5 % (100 °C)
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen information tillgänglig
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självantändningstemperatur:</i>	N/A
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	168-170 °C till HBO ₂ och -1,5 vatten vid 300 °C
<i>Viskositet:</i>	N/A
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ej explosivt
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	N/A

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Vid upphettning frigörs vatten som först bildar meta-borsyra (HBO₂) och vid ytterligare upphettning bildas dibortrioxid (B₂O₃).

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Vid kontakt med starka reduktionsmedel (t ex metallhydrid, ättiksyraanhydrid, alkalimetaller) bildas vätgas som kan ge explosiv blandning med luft.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Värme.

10.5 Oförenliga material:

Starka reduktionsmedel (t ex metallhydrider, ättiksyraanhydrid, alkalimetaller).

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Ingen information.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD50 oralt, råtta: 3 500-4 100 mg/ kg

LC50 inhalation, råtta: > 2.0 mg/l

LD50 dermalt, kanin: >2000 mg/ kg

Irritation och frätning:

Hud: Dålig absorptionsförmåga genom intakt hud. Ej irriterande.

Ögon: Ej irriterande.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända risker.

Cancerogenitet:

Inga kända risker.

Mutagenitet:

Inga kända risker.

Reproduktionstoxicitet:

Studier där råttor, möss och hundar har utfodrats med höga doser har visat effekter på fertilitet och testiklar. Studier där råttor, möss och kaniner har utfodrats med höga doser visar effekter på fosterutveckling innefattande viktminskning och mindre skelettförändringar. De administrerade doserna var många gånger högre än de doser som människor normalt exponeras för. Epidemiologiska studier på människor visar inte någon ökning av lungsjukdomar hos yrkesgrupper som utsätts för kronisk exponering för damm från borsyra och borax. En ny epidemiologisk studie under normala förhållanden av exponering för damm från borax i yrket visade inga effekter på fertiliteten.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ingen information tillgänglig.

12. EKOLOGISK INFORMATION

Bor förekommer naturligt i havsvatten med en genomsnittskoncentration på 5 mg B/ l och i sötvatten 1 mg B/ l eller mindre. I utspädda vattenlösningar är den dominerande typen av bor odissocierad borsyra. Multiplitera med 0.1748 för att konvertera borsyra till motsvarande innehåll av bor (B).

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h: 456 mg/l	(Art: Pimephales promelas)
EC50, daphnia, 48 h: 760 mg/l	(Art: Daphnia magna)
EC50, alger, 72 h: 229 mg/l	(Art: Pseudokirchneriella subcapitata)

Bor är ett viktigt spårämne för hälsosam växtlighet, men det kan skada växter som är känsliga för högre kvantiteter av bor.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Bryts ner i miljön till naturlig borat.

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ej signifikant bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord:

Produkten är vattenlöslig och kan filtreras genom normal jord.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Kontakta godkänd avfallsentreprenör för omhändertagande av produkten.

14. TRANSPORTINFORMATION

Ej klassificerat som farligt gods.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

Finns på Kandidatförteckningen. REACH-förordningen (1907/2006) Bilaga XVII, punkt 30: Förbud i kemiska produkter för konsumenter. Skall märkas med ”Endast för yrkesmässigt bruk”.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Är utförd.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

16. ANNAN INFORMATION

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 205:7 "Hygieniska gränsvärden"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 15-01-22

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 2, 8

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

H360DF Kan skada fertiliteten. Kan skada det ofödda barnet.